

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0420U101002

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-07-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Баті Вікторія Віталіївна

2. Bati Viktoriia Vitaliivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Шифр наукової спеціальності: 03.00.07

Назва наукової спеціальності: Мікробіологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 02-07-2020

Спеціальність за освітою: Біотехнологія біологічно активних речовин

Місце роботи здобувача: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, 46, м. Ужгород, Ужгородський р-н., Закарпатська обл., 88000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.233.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05417087

Місцезнаходження: вул. академіка Заболотного, 154, м. Київ, Київська обл., 03143, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, 46, м. Ужгород, Ужгородський р-н., Закарпатська обл., 88000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.27

Тема дисертації:

1. Біологічні властивості лактобактерій, перспективних для створення харчових продуктів спеціального прогнозованого призначення
2. Biological properties of lactobacteria, promising for the creation of special prognostic purpose food products

Реферат:

1. Проведено мікробіологічний аналіз на різних стадіях бродіння відібраних традиційних ферментованих страв і напоїв рослинного походження країн регіону Чорного моря. Ідентифіковано та вивчено біологічні властивості ізольованих з них пробіотичних штамів мікроорганізмів, здійснено подальший відбір культур і їстівних рослин, багатих на біологічно активні компоненти, які здатні вибірково пригнічувати ріст умовно-патогенних представників кишкової мікробіоти і стимулювати коменсальні види мікроорганізмів. Вперше досліджено спектри інгібувальної та стимулюючої дії близько 25 різних рослинних компонентів їжі.

Показано синергічну взаємодію відібраних ізольованих пробіотичних мікроорганізмів та рослинних компонентів. На основі одержаних даних розроблено зразки функціональних продуктів харчування спеціального прогнозованого призначення. В експериментах *in vivo* досліджено вплив відібраних мікроорганізмів та рослинних компонентів на кишкову мікробіоту, ліпідний обмін та встановлено їх імуномодулювальну дію. В роботі вперше запропоновано принципи створення функціональних продуктів харчування на основі рослинних компонентів та оригінальних штамів лактобактерій з метою їх прогностичного та персоніфікованого застосування для попередження виникнення некомунікативних захворювань (НКЗ), зокрема ожиріння, шляхом спрямованої корекції мікробного ценозу кишечника макроорганізму, а відтак і ліпідного профілю та імунного статусу. Про- та антимікробна активність складових компонентів цих продуктів є основою для конструювання дієт на основі етнічних продуктів харчування з врахуванням унікальних рецептур їх приготування. Ізольовані мікроорганізми *L. paracasei* IMB B-7483, *L. casei* IMB B-7412, *L. plantarum* IMB B-7414 та *L. plantarum* KR-1 є перспективними у виготовленні ферментованих продуктів харчування, так і просто як основа про- чи синбіотичних біопрепаратів.

2. Microbiological analysis of selected traditional fermented foods and beverages of vegetable origin of the Black Sea region countries at various stages of fermentation was carried out. The biological properties of isolated from them probiotic strains of microorganisms have been identified and studied, further selection of cultures and edible plants rich in biologically active components, which are able to selectively inhibit the growth of conditionally pathogenic representatives of the intestinal microbiota and stimulate commensal species of microorganisms have been carried out. For the first time, the spectra of the inhibitory and stimulating effects of about 25 different plant food components were investigated. Synergistic interaction of selected isolated probiotic microorganisms and plant components is shown. Based on the obtained data, samples of functional special prognostic purpose food products were developed. On *in vivo* experiments the influence of selected microorganisms and plant components on intestinal microbiota, lipid metabolism was investigated and their immunomodulatory effect was established. In this work the principles of creating functional foods based on plant components and original strains of lactobacilli for their prognostic and personalized use to prevent the occurrence of non-communication diseases (NCP), including obesity, through targeted correction of microbial intestinal cenosis of the macroorganism, and in turn lipid profile and immune status were proposed for the first time. The pro- and antimicrobial activity of the components of these products is the basis for the design of diets based on ethnic foods, taking into account the unique recipes of their preparation. Isolated microorganisms *L. paracasei* IMB B-7483, *L. casei* IMB B-7412, *L. plantarum* IMB B-7414 и *L. plantarum* KR-1 are perspective in manufacture of fermented foods products, and simply as a basis of pro- or synbiotic biopreparations.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бойко Надія Володимирівна
2. Boyko Nadiya V.

Кваліфікація: 03.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мішина Марина Митрофанівна
2. Mishyna Maryna Mitrofanivna

Кваліфікація: 03.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сафронова Лариса Анатоліївна
2. Safronova Larysa A.

Кваліфікація: 03.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лазаренко Людмила Миколаївна
2. Lazarenko Ludmyla Mykolaivna

Кваліфікація: 03.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сафронова Лариса Анатоліївна
2. Safronova Larysa A.

Кваліфікація: 03.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Підгорський Валентин Степанович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Підгорський Валентин Степанович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.